Princ Eugen, plemeniti vitez

Stara nemačka pesma o princu Eugenu Savojskom i njegovom pohodu na Beograd 1717.

Princ Eugen Savojski, glavni zapovednik carske vojske prilikom zauzeća Beograda.

Princ Eugen, plemeniti vitez (nem. *Prinz Eugen, der edle Ritter*) je naziv za staru nemačku pesmu o princu Eugenu Savojskom i o njegovom pohodu na Beograd 1717. godine tokom austrijsko-turskog rata 1716-1718.

Opsada Beograda 1717. godine

Sadržaj

Struktura i tema pesme

Pesma se sastoji od devet strofa, a sam autor pesme je nepoznat. Na početku se govori o želji Eugenovoj da zauzme Beograd u carevo ime. Vojska se sprema da preko pontonskog mosta pređe Dunav, a logor vojske je postavljen kod Zemuna, odakle će krenuti napad na Turke. Nedugo potom Eugenu pristiže uhoda kojeg je poslao u turski tabor da izvidi situaciju. Turska vojska je ogromna i broji oko 300.000 ljudi. Princ Eugen okuplja svoje komandante i naređuje im da napadnu Turke u desni

bok. Razvija se velika bitka, u kojoj Austrijanci uspešno tuku tursku armiju i zauzimaju grad. No, u borbama gine Eugenov brat Ludvig. Ožalošćen, Eugen prenosi mrtvog brata u Petrovaradin.

Istorijske netačnosti

U pesmi postoji nekoliko odstupanja od istorijskih događaja tokom opsade. Pre svega, spominje se da je glavni napad na grad otpočeo 21. avgusta, dok je pravi napad počeo pet dana ranije, 16. avgusta. Takođe, broj turske vojske je umnogome preuveličan, ali izvesno je da je turski garnizon bio znatno brojniji od napadajućih Austrijanaca. Ni podatak o pogibiji Eugenovog brat Ludviga nije tačan. Postojao je zaista jedan Eugenov brat po imenu Ludvig Tomas, ali on je umro još 1702. godine tokom opsade Landaua. Međutim, pesma ga dovodi u vezu sa znatno slavnijom opsadom Beograda.

Uticaj i nasleđe pesme

Sama pesma je bila toliko popularna u Austrijskom carstvu da je za nju kompozitor Jozef Štraus komponovao jedan vojni marš pod istim imenom. Ovaj marš je bio veoma popularan u Austro-ugarskoj vojsci, a naročito u vreme tenzija sa Srbijom i u vreme Prvog svetskog rata, kada su austrijske jedinice ponovo jurišale na Beograd. U tu svrhu su pesmi čak i promenjene neke reči, pa su tako na svim mestima gde se pominju Turci ubačeni Srbi.

Inače, u toku same opsade Beograda 1717, učestvovao je i znatan broj Srba dobrovoljaca na austrijskoj strani.

Tekst pesme

Prinz Eugen, der edle Ritter

Prva strofa

Prinz Eugen der edle Ritter,
wollt dem Kaiser wied'rum kriegen
Stadt und Festung Belgerad!
Er ließ schlagen eine Brukken,
daß man kunt hinüberrucken
mit der Armee vor die Stadt.

Druga strofa

Als die Brucken nun war geschlagen,
daß man kunnt mit Stuck und Wagen
Frei passir'n den Donaufluß,
Bei Semlin schlug man das Lager,
Alle Türken zu verjagen,

Ihn'n zum Spott und zum Verdruß.

Treća strofa

Am einundzwanzigsten August soeben
Kam ein Spion bei Sturm und Regen,
Schwur's dem Prinzen und zeigt's ihm an
Daß die Türken futragieren,
So viel, als man kunnt' verspüren,
An die dreimalhunderttausend Mann.

Četvrta strofa

Als Prinz Eugenius dies vernommen,
Ließ er gleich zusammenkommen
Sein' Gen'ral und Feldmarschall.
Er tät sie recht instruieren,
Wie man sollt' die Truppen führen
Und den Feind recht greifen an.

Peta strofa

Bei der Parol' tät er befehlen,
Daß man sollt' die Zwölfe zählen,
Bei der Uhr um Mitternacht.
Da sollt' all's zu Pferd aufsitzen,
Mit dem Feinde zu scharmützen,
Was zum Streit nur hätte Kraft.

Šesta strofa

Alles saß auch gleich zu Pferde,
Jeder griff nach seinem Schwerte,
Ganz still rückt' man aus der Schanz'.
Die Musketier' wie auch die Reiter
Täten alle tapfer streiten:
's war fürwahr ein schöner Tanz!

Sedma strofa

Ihr Konstabler auf der Schanzen,
Spielet auf zu diesem Tanzen

Mit Kartaunen groß und klein;
Mit den großen, mit den kleinen
Auf die Türken auf die Heiden,
Daß sie laufen all' davon!

Osma strofa

Prinz Eugenius auf der Rechten
Tät als wie ein Löwe fechten,
Als Gen'ral und Feldmarschall.
Prinz Ludewig ritt auf und nieder'.
Halt't euch brav, ihr deutschen Brüder,
Greift den Feind nur herzhaft an!

Deveta Strofa

Prinz Ludewig, der mußt' aufgeben
Seinen Geist und junges Leben,
Ward getroffen von dem Blei.
Prinz Eugen war sehr betrübet,
Weil er ihn so sehr geliebet,
Ließ ihn bring'n nach Peterwardein.